

Zápis č. 1/2026 z jednání Sekce surovin a polotovarů pro pekařskou a cukrářskou výrobu

konané dne 31. 3. 2026 od 15:00 hod v zasedací místnosti Potravinářské komory,
Počernická 96, 108 03 Praha 10 - Malešice

Jednání proběhlo prezenčně

Přítomni/

On-line: Petr. Mach – Backaldrin, spol. s r.o.
Jan Blažek – MEC3, spol. s r.o.
Bc. Milada Davidová – ALIMPEK spol. r.o.
Ing. Martin Fuchs – EXTRUDO, s.r.o.
Ing. Ivan Hlinecký – PFAHNL BACKMITTEL, spol. s r.o.
Ing. Tomáš Kabeš – JH Group, s.r.o.
Mgr. Tomáš Podivínský – Lesaffre - KONTINUA, spol s r.o.
Ing. Pavla Pohanková – BARENTZ, spol s r.o.
Ing. Miroslav Ryba – IREKS Enzyma s. r. o.
Ing. Zuzana Uherková – Lesaffre – KONTINUA, spol. s r.o.
Ing. Veronika Wimmerová – ZEELANDIA, spol. s r.o.

Omluveni: Pavel Kratochvíl – Semix Pluso s.r.o.
Tomáš Novák – Purtatos CZ, a.s.
Ing. Kateřina Spáčilová – JH Group, s.r.o.

Neomluveni: Ing. Hynek Strnad – AROCO spol s r.o.
Ing. Slavíková – Carla, spol. s r.o.

Tajemnice: Ing. Marie Valentová

Program jednání:

1. Zahájení
2. Přednáška na téma Probiotika a prebiotika a jejich potenciální využití v pekárenských výrobcích, přednášející Ing. Eva Benešová, Ph.D., VŠCHT Ústav biochemie a mikrobiologie
3. Stav legislativy
4. Informace z výborů PK (Legislativní, Pro výživovou politiku a reformulace, Pro udržitelnou a etickou produkci)
5. Program jednání Sekce červen 2026
6. Hospodaření
7. Diskuze, různé

1. Zahájení

Předseda sekce p. Mach přivítal osobně přítomné členy sekce.

2. Stav legislativy

Tajemnice sekce pí. Ing. Valentová seznámila členy sekce s aktualizací legislativních předpisů ČR a EU. Před jednáním sekce byly zaslány nové legislativní předpisy a zajímavé odborné články vydané v letošním roce:

1. **Legislativu ČR a EU k 14. 3. 2026**
2. **Přehled nových všech zákonů ČR k 6. 3. 2026**
3. **Přehled hlášení RASF 1. – 10. týden**
4. **Vydané informace k legislativě a bezpečnosti potravin k 14. 3. 2026 a dále k bodu č.4 přílohy:**
5. **Prezentace SVS Výsledky činností SVS za rok 2025**
6. **Zásady správné distribuční praxe teplých pokrmů**
7. **Mohou mít plastové obaly vliv na kvalitu potravin a naše zdraví?**

Členové Sekce byli upozorněni na nové, zaslané legislativní předpisy a nálezy v rámci hlášení RASFF (Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva). Nálezy kontaminovaných potravin jsou jako v minulých obdobích, zvláště u ořechů (pistácie, lískové, arašidy, para) a sušených fíků - aflatoxiny a ochratoxiny. Uvedené typy kontaminace nelze zjistit senzoricky, detekce je možná pouze laboratorním stanovením.

Zvýšená hladina kyseliny kyanovodíkové byla stanovena v zlatém lněném semínku, které se v pekárenské výrobě začalo více používat, jako náhrada za alergen sezam.

3. Informace z PK z Legislativního výboru (LV), Pro výživovou politiku a reformulace, Pro udržitelnou a etickou produkci

Tajemnice Sekce pí. Valentová, seznámila s tématy, která byly probírány na výborech PK.

Národní legislativa

- Vyhláška č. 490/2025 Sb. o požadavcích na přírodní sladidla, cukrovinky, kakaové výrobky a med. Účinnost od 14. června 2026.
- Vyhláška č. 36/2026 Sb., kterou se mění vyhláška č. 248/2018 Sb., o požadavcích na nápoje, kvasný ocet a droždí. Účinnost od 14. června 2026.

Připravované právní předpisy a prováděcí vyhlášky

- **Zákon o evidenci tržeb (EET 2.0):** Návrh MF ČR na zavedení nového systému evidence tržeb a úpravy v oblasti DPH (snížení sazby na nealkoholické nápoje v rámci stravovacích služeb). PK ČR shromáždila připomínky členů a uplatnila je prostřednictvím HK ČR.
- **Nařízení REACH:** Návrh na omezení oxidu dusného (N₂O) pro širokou veřejnost z důvodu zneužívání jako návykové látky.

Další akty a informace

- **Jmenování Jindřicha Fialky potravinovým ombudsmanem**
MZe zavedlo novou funkci potravinového ombudsmana, do které byl jmenován Jindřich Fialka, vrchní ředitel Sekce potravinářství MZe. Funkce je zřízena v rámci stávajících struktur Ministerstva zemědělství bez vzniku nového úřadu či navýšení administrativních nákladů.
Hlavní cíle a náplň činnosti:
 - Transparentnost a mediace: Ombudsman má působit jako prostředník (mediátor) mezi zemědělci, zpracovateli, obchodníky a spotřebiteli s cílem kultivovat vztahy v potravinovém řetězci.

- Analýza cenotvorby: Srozumitelné vysvětlování faktorů ovlivňujících ceny potravin a pravidelné zveřejňování přehledů cen vybraných komodit a potravin.
- Kontaktní místo: Úřad bude sloužit jako oficiální bod pro podávání podnětů ze strany firem i široké veřejnosti.

Tento krok je součástí širší strategie MZe na podporu férového podnikatelského prostředí a posílení informovanosti spotřebitelů.

- **CzechFoodChem 2026: Téma ultrazpracovaných potravin**

Ve dnech 24.–26. května 2026 se v Praze uskuteční 54. ročník odborného symposia CzechFoodChem. V rámci programu bude věnována významná pozornost aktuální problematice ultrazpracovaných potravin (UPF). K tomuto tématu mimo jiné vystoupí se svým příspěvkem i Mgr. Eliška Selinger. Symposium se zaměří na nové vědecké poznatky v oblasti složení, výroby a hodnocení potravin s důrazem na budoucí trendy v potravinářském sektoru.

Evropská legislativa

- **Povinné označování země původu (COOL)**

Projednávána revize nařízení č. 1169/2011 se zaměřením na povinné označování země původu (Iniciativa vedená Francií a podpořená širokou skupinou států (vč. AT, SK, ES) navrhuje rozšířit povinnost uvádění konkrétní země původu na co největší počet produktů namísto obecného označení „EU“ / „mimo EU“.

Česká republika se do této konkrétní diskuse na Radě aktivně nezapojila, ačkoliv dlouhodobě zastává stanovisko PK ČR nerozšiřovat povinné označování nad rámec současného stavu.

- **Označování enzymů v souvislosti s připravovaným seznamem Unie**

V souvislosti s očekávaným zveřejněním seznamu enzymů Unie (předpoklad v roce 2028) probíhají intenzivní jednání o způsobu jejich uvádění na obalech potravin. Většina enzymů v současnosti funguje jako pomocné technologické látky (processing aids), které jsou z povinnosti označování vyjmuty. **Asociace FoodDrinkEurope (FDE) prosazuje zjednodušený přístup: používat pro všechny dotčené enzymy obecné označení „enzym“ místo uvádění jejich specifických a pro spotřebitele nesrozumitelných chemických názvů. Cílem je zajistit jasnost a konzistenci informací.**

Aktuální vývoj naznačuje, že Evropská komise (DG SANTE) zatím na této otázce aktivně nepracuje a k návrhu FDE se staví spíše rezervovaně. Na úrovni FDE byla vytvořena ad hoc skupina, která zahájila sběr dat o postojích jednotlivých členských států k označování enzymů. PK ČR bude podporovat řešení, které nepovede k dalšímu zbytečnému komplikování obalových textů.

- **Shrinkflace Rakousko**

Rakousko notifikovalo v systému TRIS nařízení o povinném označování výrobků, u nichž došlo ke snížení množství při zachování ceny. MZe ČR neuvažuje o zavedení podobného schématu v ČR.

- **Přídavné látky a aroma**

E 131 (Patentní modř V) a E 174 (Stříbro): DG SANTE připravuje jejich odstranění ze seznamu povolených látek z důvodu absence zájmu výrobců o jejich obhajobu nebo neprůkaznosti bezpečnosti (u stříbra).

- **Kouřová aroma:** Probíhá proces vyřazování SFPP (SF-001 až 009).

- **Otázka kombinovaných výživových tvrzení („High Protein“)**

V řešení, zda je přípustné uvést na přední straně obalu např. tvrzení „vysoký obsah bílkovin“ společně s absolutním údajem o množství (např. „20 g bílkovin“). Otázkou je, zda

kombinace takového tvrzení s uvedením absolutního množství v produktu je považována za výživové tvrzení, a tudíž povolena legislativou? Nebo je uvedení množství bílkovin považováno za nezákonné opakování výživových údajů. **Tato „kombinovaná tvrzení“ jsou často využívána velkým počtem potravinářských podniků v mnoha členských státech.** Rozhodnutí by mohlo ovlivnit všechny potravinářské firmy v celé EU, neboť je významné nejen pro tvrzení o bílkovinách, ale **bude mít dopad i na přípustnost dalších kombinovaných reklamních tvrzení, jako je například „nízký obsah tuku, 1,5 g tuku“.**

Výživová politika a zdraví

- **Plán EU pro kardiovaskulární zdraví (Safe Hearts Plan)**

V prosinci 2025 zveřejnila Evropská komise finální verzi Plánu EU pro kardiovaskulární zdraví, který navazuje na Evropský plán boje proti rakovině. Cílem této iniciativy je snížit zátěž kardiovaskulárních onemocnění prostřednictvím tří pilířů: prevence, včasného screeningu a zlepšení péče (včetně rehabilitace). Klíčovým pilířem plánu je boj proti nezdravé stravě a rizikovému chování.

Původní záměry zavést jednotnou celoevropskou daň na vysoce zpracované potraviny (UPF) nebo produkty s vysokým obsahem tuku, cukru a soli (HFSS) byly ve finální verzi opuštěny. Daňová politika zůstává plně v gesci členských států, i když Komise zmiňuje fiskální nástroje jako jednu z možných budoucích variant v závislosti na výsledcích studií. Došlo k posunu také v jazyce dokumentu. **Namísto kategorických tvrzení používá text nyní opatrnější termín „takzvané ultra-zpracované potraviny“.** Bylo zadáno vypracování studie o dopadu UPF na zdraví. Výsledky této studie se očekávají v roce 2027 a budou klíčové pro další legislativní vývoj.

- **Ultrazpracované potraviny (UPF): Vědecké kontroverze a regulační vývoj**

V listopadu 2025 publikoval odborný časopis The Lancet sérii článků zaměřených na „ultrazpracované potraviny a lidské zdraví“. Autoři v nich označují UPF za systémový problém a vyzývají tvůrce politik k zavedení regulačních nástrojů, jako jsou specifické daně z potravin, omezení marketingu a povinné značení. Evropská federace FoodDrinkEurope (FDE) na publikaci reagovala tiskovou zprávou, ve které upozorňuje na slabou vědeckou podstatu konceptu UPF. Podle FDE hrozí, že vágní definice povede k penalizaci nutričně hodnotných a cenově dostupných produktů (např. celozrnné pečivo, rostlinné alternativy, kojenecká výživa). Aktuálně existuje přehled 95 recenzovaných studií, které zpochybňují klasifikaci UPF jako vhodný základ pro politiku veřejného zdraví. Odmítavý postoj ke konceptu UPF pro jeho nepřesnost vyjádřily i některé přední výživové organizace ve Francii či ve Velké Británii.

I přes chybějící vědecký konsenzus připravují některé země národní opatření:

- Francie a Španělsko: Plánují omezit přítomnost UPF v rámci veřejných zakázek, zejména pro školní stravování.
- Španělsko: Navrhuje definovat UPF na základě kombinace tří kritérií: míra průmyslového zpracování, složení s využitím aditiv a vysoký obsah tuku, cukru nebo soli.
- Sleduje se i vývoj v USA, kde se prosazuje termín „vysoce zpracované“ (highly processed) potraviny, což může ovlivnit globální diskuse včetně fóra Codex Alimentarius
- Problematika UPF rezonuje i v českých médiích

- **Nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR): Harmonizované značení**

Příprava prováděcích aktů k nařízení PPWR pokročila zejména v oblasti označování pokynů pro třídění odpadu (Waste Sorting Instruction Labelling – WSL) podle článku 12. **byla zveřejněna zpráva, ve které jsou upřednostněny barevné štítky s textem před černobílými variantami bez textu.** Zpráva sice není pro Evropskou komisi (EK) závazná, ale slouží jako zásadní podklad pro tvorbu legislativy.

Průmysl vyjadřuje značné obavy zejména kvůli rozporům v samotné zprávě. Ta sice doporučuje barvy a text, ale zároveň přiznává **marginální přínos barevného značení k míře recyklace a uznává vysokou náročnost pro výrobce.**

Evropská komise (DG ENV) nyní začne připravovat návrh prováděcího aktu, který musí být podle nařízení PPWR přijat do 12. srpna 2026. O návrhu bude v březnu 2026 jednat expertní skupina EK pro odpady (složená ze zástupců národních ministerstev). Pokud bude akt klasifikován jako „významný“, projde následnou čtyřtýdenní veřejnou konzultací.

Souběžně probíhají práce na druhé sadě štítků (symboly pro zálohové systémy DRS, recyklovatelnost, obsah recyklátu a bioplastů). Konzultační společnost Ramboll, která má tyto návrhy na starosti, plánuje odevzdat závěrečnou zprávu v červnu 2026. Termín pro přijetí tohoto prováděcího aktu je stejný – 12. srpna 2026.

Asociace FoodDrinkEurope a PK ČR důrazně upozorňují, že dvouleté přechodné období (plánované od srpna 2028) je zcela nereálné. Zatímco u jednoho výrobku by tato lhůta stačila, zde jde o úpravu všech spotřebitelských produktů na trhu EU najednou, což představuje enormní pracovní zátěž. Sekretariát FDE proto plánuje schůzky s environmentálními rady stálých zastoupení členských států v Bruselu, aby prosadil rozumnější podmínky. **Na národní úrovni vytvořil EKO-KOM ve spolupráci s PK ČR pracovní skupinu, která tyto praktické dopady implementace PPWR řeší. Průběžně budete o vývoji informováni.**

Podklady EKO-KOM k PPWR budou zaslány v samostatném @. Na všechny materiály EKO-KOM platí tento disclaimer „Cílem EKO-KOM, a.s. je prezentovat vám co nej přesnější informace. Výklad PPWR však ještě ovlivní dokumenty, které má vydat Komise, popřípadě MŽP, a zejména očekávaná adaptační novela zákona o obalech. Proto veškeré naše pohledy na PPWR zatím mohou být jen předběžné. Děkujeme vám za pochopení této situace.“

- **Směrnice o posílení postavení spotřebitelů v rámci zelené transformace (ECGT)**
Směrnice ECGT, která vstupuje v účinnost 27. září 2026, zavádí přísná pravidla pro informování spotřebitelů o trvanlivosti a opravitelnosti zboží a zakazuje neověřená environmentální tvrzení (tzv. greenwashing). Zásadním problémem implementace je aktuální výklad Generálního ředitelství pro spravedlnost (DG JUST), podle kterého se nová pravidla budou vztahovat na všechna tvrzení bez ohledu na datum uvedení produktu na trh. Kvůli absenci ustanovení o doprodeji stávajících zásob by výrobci byli nuceni po 27. září 2026 buď stáhnout produkty v hodnotě miliard korun z trhu, nebo je opatřit nálepkami. Evropská asociace FoodDrinkEurope (FDE) v lednu 2026 intervenovala u DG JUST s cílem prosadit přechodné období. Komise prozatím odmítá revizi směrnice s odkazem na dostatečnou lhůtu pro adaptaci, připouští však možnost „dohody založené na zásadách“, která by umožnila mírnější postup vůči výrobcům prokazujícím dobrou víru. **Na národní úrovni PK ČR v součinnosti s dalšími svazy iniciovala v rámci transpozice pozměňovací návrh poslankyně Bereniky Peštové. Ten navrhuje pro ČR zákonné přechodné období v délce 12 až 18 měsíců pro doprodej výrobků vyrobených před datem účinnosti. PK ČR zároveň vyzvala státní správu k vypracování jasné metodiky pro hodnocení environmentálních tvrzení, která by odstranila právní nejistotu způsobenou opožděným vydáním metodických vodítek na úrovni EU**
- **Informace z jednání Pracovní skupiny Školní stravování**
Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, byla zveřejněna ve Sbírce zákonů pod číslem 310/2025 Sb. Obecná účinnost vyhlášky nastala 1. září 2025. Klíčová ustanovení týkající se spotřebního koše však mají odloženou účinnost: pro běžné potraviny do 1. září 2026 a pro specifické body (čl. I bod 6) až do 1. září 2028. **PK ČR vnímá toto posunutí účinnosti jako strategicky významný úspěch dosažený v rámci připomínkového řízení.** Aktuálně probíhá diskuse o možnosti znovuotevření a úpravy vyhlášky. PK ČR byla vyzvána k vypracování konkrétních odborných návrhů na změny či vypuštění problematických ustanovení. Tyto návrhy byly ve formě strategického podkladového materiálu sdíleny s ministry zdravotnictví, školství (MŠMT) a zemědělství. Prezidentka PK ČR Dana Večeřová v této souvislosti jednala i s předsedou vlády Andrejem Babišem, který deklaroval záměr vyhlášku zrušit.

Zkušenosti z praxe potvrzují, že podle nového konceptu vaří pouze minimální zlomek zařízení (cca 5 %). PK ČR zároveň čelí silnému mediálnímu tlaku zastánců původní vyhlášky, kteří potravinářský průmysl často prezentují v negativním světle a používají zkratkovité narativy (např. o prosazování kečupu či dehydratovaných výrobků). Aby bylo možné těmto narativům efektivně čelit, uvažuje pracovní skupina ŠS o vzniku specifické expertní platformy. Ta by měla za úkol zajistit robustní odborná data a argumentaci prostřednictvím nezávislých třetích stran, jako jsou nutriční specialisté, lékaři a zástupci rodičů. Cílem této platformy by byla nejen odborná oponentura, ale i proaktivní komunikace moderního systému školního stravování, který bude prakticky realizovatelný a nutričně vyvážený.

Výživovou politiku a reformulace

- **Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek**
- Potravinářská komora ČR společně s Českou technologickou platformou pro potraviny vyhlásily pro rok 2026 již třináctý ročník prestižní soutěže „Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek“. Hlavním cílem je podpora českých výrobců a vyzdvižení inovativních přístupů, které mohou inspirovat celý potravinářský sektor. Soutěže se může zúčastnit každý subjekt se sídlem v ČR, který zde výrobky vyrábí a uvádí je na trh (včetně výhradních distributorů v rámci EU). Jeden přihlašovatel může do soutěže nominovat až 3 své výrobky nebo výrobkové řady. Příjem přihlášek probíhá v termínu od 1. ledna do 30. března 2026. Podrobné informace jsou k dispozici na webových stránkách soutěže nebo u Ing. Elišky Fořtové (fortova@foodnet.cz). Kategorie inovací pro rok 2026:
- Bezpečnost a kvalita potravin
- Reformulace roku
- Potraviny pro osoby se specifickými požadavky na výživu
- Pokračovací kojenecká výživa a výživa pro malé děti (časná dětská výživa)
- Evropské inovace
- Alternativní potravina
- Udržitelná výroba potravin

pro obchod a moderní technologie

- **V návaznosti na revizi tematického zaměření odborných orgánů PK ČR došlo k transformaci a přejmenování stávajícího výboru na Výbor pro obchod a moderní technologie.** Tato změna reaguje na skutečnost, že marketingová agenda se přirozeně prolíná všemi výbory, zatímco specifická obchodní témata a digitalizace vyžadují cílenou a systematickou pozornost.
Klíčové kompetence a tematické zaměření:
- Obchodní vztahy a legislativa: Výbor se stává hlavní platformou pro řešení problematiky teritoriálních omezení obchodu (TSC) a směrnice o nekalých obchodních praktikách (UTP).
- Moderní technologie: Agenda byla nově rozšířena o oblast digitalizace, kyberbezpečnosti, práce s daty a využití umělé inteligence (AI) v potravinářském sektoru.

4. Program jednání Sekce červen 2026

Příští červnové jednání Sekce se uskuteční tradičně v Litomyšli dne 18. 6. 2026 ve školicím středisku společnosti PFAHNL BACKMITTEL, spol. s r.o., Svitavská 1219. Začátek jednání bude upřesněn podle začátku divadelního představení, přibližná hodina zahájení bude cca ve 14 hod. Po skončení jednání bude následovat společná večeře a následně pro přihlášené divadelní představení muzikálu Elisabeth. O konkrétním místě ubytování pro přihlášené budete informováni, pro všechny zájemce bylo ubytování zabukováno.

5. Hospodaření

Členský poplatek pro rok 2026 jako v minulém roce činí 7. 500,- Kč.

Dohody byly odeslány, po podepsání a zaslaní zpět na PK bude vystavena faktura a zaslána k úhradě na jednotlivé společnosti. Prosím tímto o dodržení termínu splatnosti.

Činnost tajemnice Ing. Marie Valentové zůstává v roce 2026 ve stejném rozsahu jako v minulých letech.

6. Diskuze, různé

Diskuze probíhala průběžně k jednotlivým bodům jednání.

V rámci různého byla předsedou Sekce panem Machem představena prezentace Trh v Česku, která byla zaměřena na stabilizaci cen pekárenských výrobků s rozбором spotřeby a cen zpracovávaných surovin. Prezentace byla zaslána v elektronické verzi členům sekce.

Zapsala: Ing. Marie Valentová

Schválil: Petr Mach